

LA MESURA I MODELITZACIÓ DE LA SOSTENIBILITAT

José Juan de Felipe* , Bàrbara Sureda, Mª Dolores Àlvarez***, Pepa Lopez****, Pere Busquets*******

Càtedra UNESCO de Sostenibilitat
EUETIT
C. Colom, 1
08222 - Terrassa, Spain
Phone: +34 93 739 8050
Web page: <http://www.catunesco.upc.es>

felipe@mmt.upc.edu*, barbara.sureda@upc.edu** , m.dolores.alvarez@upc.edu*** ,
pepa_lopez@yahoo.es**** , busquets@emrn.upc.edu*****

GENERACIÓ DE CONEIXEMENT EN LA RECERCA: INTERDISCIPLINARIETAT I/O DIÀLEG SOCIAL

Aquesta ponència és portada a terme per un grup de professors de la Càtedra UNESCO de Sostenibilitat de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC) del subgrup de recerca de Mesura i Modelització de la Sostenibilitat. Un dels objectius específics en recerca de la Càtedra és la mesura i modelització de la sostenibilitat i l'aprofundiment en el paradigma sistèmic¹. Per portar a terme aquest objectiu es va crear l'any 2005, un subgrup de recerca amb la mateixa denominació "Mesura i Modelització de la Sostenibilitat". Aquest subgrup està format per personal docent provinent de diferents departaments de la nostra universitat i per un grup d'estudiants de doctorat amb una variada formació, des de arquitectes, a biòlegs, passant per llicenciats en ciències polítiques i econòmiques. Això ens ha permès emprendre tota una sèrie de projectes relacionats amb la sostenibilitat, en els quals era evident la necessitat d'un treball transversal i multidisciplinari per poder tenir un mínim d'èxit.

En aquesta ponència presentem els projectes que s'han fet fins ara, la repercussió que han tingut a nivell social i polític, la demanda d'aquests tipus de projecte, i la necessitat que part de les metodologies que s'han anat creant s'integrin en la docència de la nostra Universitat, com a eines útils pels futurs enginyers que els hi permetran avaluar, modelitzar i mesurar la sostenibilitat.

Els projectes que s'han portat a terme fins ara son els següents:

- A l'any 2005, "Escenaris de futur de sostenibilitat de la ciutat de Terrassa"², fruit d'un conveni entre l'ajuntament de Terrassa, Foment de Terrassa S.A. i la UPC. Aquest projecte va ser el primer gran repte del grup. La necessitat d'una anàlisi integral de les dinàmiques socials, econòmiques i les repercussions mediambientals eren evidents. Es van determinar les forces motrius de les dinàmiques més importants i característiques de la ciutat, sobretot el creixement demogràfic, i es va desenvolupar un model per pronosticar les tendències en el futur mitjançant escenaris. Fruit d'aquest treball s'ha presentat una tesi doctoral. En quant al seu impacte socio-polític, va ser evident, ja que des de les hores fins ara la política municipal ha intentat controlar les variables i/o factors principals per reduir el creixement demogràfic, que fins aquell moment no s'havia realitzat.
- A l'any 2006, es van portar a terme tres projectes, també fruit d'un conveni entre les tres mateixes entitats que l'any 2005. El primer es va denominar "Factors

socials i econòmics que influeixen en la producció dels residus municipals d'origen domèstic. Propostes d'acció per la seva reducció"; en el qual la necessitat de conèixer la producció de residus domèstics va comportar la seva caracterització, per relacionar-la amb diversos factors socials i econòmics. Aquest projecte ha comportat que en el present any es produeixi un canvi en el càlcul i import de las taxes de residus domèstics del municipi de Terrassa. El segon projecte es va denominar "Petjada ecològica de la ciutat de terrassa davant dels escenaris d'evolució demogràfica"³, el qual va comportar analitzar els impactes ambientals del municipi des d'un punt de vista de càlcul tradicional de la petjada ecològica, desenvolupant-se també diferents càlculs específics de la mateixa per determinats sectors, tal com la mobilitat i la construcció. L'últim projecte va ser l'organització d'un congrés internacional "ISCMM2006" a la ciutat de Terrassa, amb notable èxit internacional, que ha permès la projecció del municipi fora de Catalunya.

- A l'any 2007, ja s'han realitzat tres projectes per l'Ajuntament de Terrassa, i encara s'està treballant en tres més. S'ha realitzat un projecte de càlcul de la taxa de residus comercials del municipi de Terrassa, un altre d'avaluació de la campanya de minimització de residus als forns i fleques de Terrassa i l'organització d'una jornada de Mesura i Modelització de la Sostenibilitat. En aquests moments treballem en l'elaboració del primer informe de Sostenibilitat de Catalunya, mitjançant un conveni amb Fòrum Ambiental, i dos projectes per l'Ajuntament de Terrassa, un d'ús de les aigües regenerades al municipi i un altre per analitzar el sector econòmic corresponent a l'economia verda del municipi de Terrassa.

Aquesta intensa relació amb les diferents administracions ens permet afirmar que la demanda de projectes integrals, que contemplin totes les dimensions de la sostenibilitat és cada vegada més gran, com a mínim per part de l'administració, ja que d'aquesta manera permet una presa de decisions als gestors considerant les diverses interrelacions que es donen entre les diferents dimensions d'un sistema.

Per tant considerem necessari presentar als nostres estudiants les diverses metodologies i marcs conceptuals, que els hi permetin integrar les diverses dimensions de la sostenibilitat i les seves corresponents disciplines, amb la finalitat de poder avaluar, modelitzar i mesurar l'avanç cap a la sostenibilitat .

REFERÈNCIES

- [1] <http://www.catunesco.upc.edu/cat/recerca/>
- [2] <http://www.terrassa.cat/laciutat/xifres/estudis/2005escenariscatunesco/portadaprojescen05.htm>
- [3] http://www.terrassa.cat/laciutat/xifres/estudis/2006petjada/portada_petjada06.htm